

Я.М. САТАНОВСЬКИЙ, Б.В. УСПЕНСЬКИЙ,
В.Б. ДІСТАНОВ, канд. хім. наук

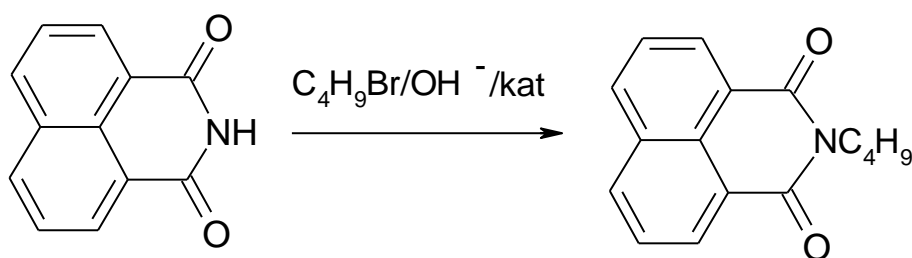
Дослідження синтезу похідних N-алкілнафталімідів в міжфазних умовах

Міжфазний каталіз застосовують в різних галузях органічного синтезу, як метод для отримання багатьох важливих речовин. Його також часто впроваджують в промисловості завдяки простоті процесу, невибагливості до розчинників та реагентів.

В умовах міжфазного каталізу в якості каталізаторів можуть бути використані наступні речовини: краунефіри, четвертинні амонійні солі тощо. Також на течію реакції суттєвий вплив оказує природа розчинника. В якості розчинників в багатьох випадках використовуються бензол, толуол.

Міжфазний каталіз раніше не використовувався для синтезу похідних нафталіміду, які можуть бути використані для різного призначення, в тому числі як флуоресцентні складові денних флуоресцентних пігментів різноманітного застосування, компоненти дефектоскопічних матеріалів, аналітичних реагентів для визначення ряду елементів, флуоресцентних зондів для медико-біологічних досліджень тощо.

Запропонований метод отримання алкілпохідних нафталенової кислоти може привести до синтезу необхідних продуктів з заданими властивостями за наступною схемою:

При використанні в дослідженнях таких каталізаторів, як ПЕГ-9, поданих на основі четвертинних солей, виходи дещо більші ніж при використанні краунефірів. Заміна ТЕБАХ на ПЕГ-9 значно не впливає на вихід кінцевого продукту, останній більш доступний у промисловості і ним легко замінити ТЕБАХ.

В роботі розглянуті питання заміни класичних розчинників, які в своїй більшості зараз віднесені до прекурсорів, на більш доступні з точки зору їх екологічності.